

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 martie 2017

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecători

mun. Chișinău

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

juducând în ședință fără participarea părților recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Șpac în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 martie 2016 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

*Avornicița Victor Nicolae, născut la xxxx,
originar și locuitor în xxxx, str. xxxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 29.06.2015-25.03.2016;

instanța de apel: 27.04.2016-13.12.2016;

instanța de recurs: 07.02.2017-14.03.2017;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 25 martie 2016, Avornicița Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 186 alin. (5) Cod penal la 7 (șapte) ani închisoare;

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 8 (opt) ani închisoare;

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal la amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a desfășura activități de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 1 (unu) an.

În baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate inculpatului i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip închis, precum și amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa careva funcții sau de a desfășura activități de gestionare a bunurilor materiale pe un termen de 1 (un) an, pedeapsă care urmează a fi executată în temeiul art. 84 alin.(3) Cod penal, de sine stătător.

A fost încasat din contul lui Avornicița Victor în bugetul de stat cheltuieli judiciare în mărime de 4995 lei, salariul procurorului pentru 20 zile, 15.5 lei pentru întocmirea actelor procedurale și 74 621 lei cheltuieli de extrădare.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Avornicița Victor la 17 septembrie 2013, aproximativ la ora 20.00, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub un pretext inventat, a dobândit ilicit de la xxxxx, automobilul de model „Renault Scenic”, cu numerele de înmatriculare C OO 116, anul fabricării 2006, la prețul de 105 000 MDL, care ulterior a fost transmis lui Onica Gheorghe, contra sumelor de 2 200 euro și 550 euro.

Prin acțiunile sale intenționate Avornicița Victor a săvârșit fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal - *dobândirea prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor în proporții deosebit de mari, care aparțin lui Marinescu Natalia.*

Tot el, în perioada 04 septembrie - 10 septembrie 2013, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, având acces liber în apartamentul nr. xxxx, din str. xxxxx, mun. xxxx, ce aparține părții vătămate xxx, deteriorând lacătul safeului metalic cu inscripția “EX-1037938”, amplasat în garderoba apartamentului, a sustras suma de 82 000 dolari SUA, care conform ratelor oficiale medii de schimb ale Băncii Naționale, în perioada dată, reprezenta suma de 1 073 552,2 MDL, după care cu cele sustrate s-a eschivat de la locul infracțiunii, cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă în proporții deosebit de mari.

Tot el, în aceeași perioadă de timp, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, având acces liber în vila nr. xxxx, amplasată în întovărășirea pomicolă xxxxxx, din com. xxxx, mun. xxx, ce aparține părții vătămate xxxx, a pătruns în vilă, de unde a sustras din safeul metalic cu inscripția „Electronic Digital Safe” din garderoba vilei, un inel din aur pentru dame, cu pietre albe, la prețul de 2500 MDL; un inel din aur pentru dame, cu piatră de culoare albă sub formă de coroniță, la prețul de 2000 MDL; un cercel din aur sub formă de inimă, la prețul de 1500 MDL; un inel din aur pentru bărbați cu o gravură împrejur, la prețul de 5600 MDL; două butoane de manjetă din aur în formă de cap de lup cu ochi din pietre de culoare roșie la prețul de 65 000 MDL, iar dintr-o geantă a sustras suma de 6 000 ruble rusești și 200 hrivne ucrainene, care conform ratelor oficiale medii de schimb ale Băncii Naționale a Moldovei, în perioada dată de timp reprezentau sumele de 2439,6 MDL și respectiv 319,94 MDL, astfel pricinuind lui xxxx o pagubă materială în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 1 152 911,74 MDL.

Prin acțiunile sale intenționate Avornicița Victor a săvârșit fapta prejudiciabilă prevăzute de art. 186 alin. (5) din Codul penal - *sustragerea pe ascuns a bunurilor în proporții deosebit de mari din proprietatea lui Marinescu Aurel.*

Tot el, la 16.09.2013, acționând intenționat, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, aflându-se în satul Porumbeni, raionul Criuleni, a solicitat în calitate de pretins împrumut de la xxxx bani în sumă de 2 200 euro. Pentru a părea credibil în acțiunile sale și a asigura însușirea prin înșelăciune a banilor ceruți, Avornicița Victor a semnat o recipisă în care a consemnat faptul primirii banilor solicitați asigurându-1 prin acest înscris pe xxxx că îi va restitui suma de bani până la 15.10.2013, fără însă a avea intenția reală de a întoarce pretinsul împrumut. Mai mult, urmărind scopul însușirii a 2 200 euro, care la momentul comiterii infracțiunii conform ratelor oficiale BNM constituia suma de 37 611,86 lei MD, pentru a intra în încrederea lui xxxx, fără a avea un drept real, i-a transmis ultimului în calitate de gaj automobilul de model „Renault Scenic” număr de înmatriculare C OO 116, care aparține soției sale xxxx, fără a avea împuternicirea sau acordul acesteia, primind în schimb banii în sumă de 2 200 euro pe care i-a însușit ilegal.

Tot el, la 18.09.2013, în continuarea intențiilor sale criminale, acționând cu intenție unică și având același scop, aflându-se în mun. Chișinău, pe bd. Renașterii 11, în apropiere de restaurantul „Andys Pizza”, a solicitat în calitate de pretins împrumut de la xxxx bani în sumă de 550 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 9 465,895 lei MD. Pentru a părea credibil în acțiunile sale și a asigura însușirea prin înșelăciune a banilor ceruți, Avornicița Victor a semnat o recipisă în care a consemnat faptul primirii banilor solicitați asigurându-1 prin acest înscris pe xxxx că îi va restitui suma de bani până la 15.10.2013, fără însă a avea intenția reală de a întoarce pretinsul împrumut.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Avornicița Victor, prin înșelăciune a însușit ilegal de la xxxx suma totală de 2 750 euro, care conform cursului oficial al BNM, la data comiterii infracțiunii constituia suma de 47 076,755 lei MD, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Prin acțiunile sale intenționate Avornicița Victor a săvârșit fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Codul penal - *dobândirea prin înșelăciune și abuz de încredere cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul Bodean Ina și inculpatul au declarat apel comun, potrivit căruia solicită casarea parțială a acesteia, în partea condamnării acestuia în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, a individualizării pedepsei și încasării în bugetul de stat a cheltuielilor judiciare în sumă de 79 631,5 lei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a reîncadra acțiunile lui Avornicița Victor în baza art. 190 alin. (4) Cod penal pe epizodul sustragerii automobilului de model „Renault Scenic” cu nr/î COO 116, ce aparține proprietarului xxxx; a-i stabili pentru infracțiunile săvârșite, în conformitate cu prevederile art. 79 alin. (1), 84 Cod penal, o pedeapsă sub limita minimă prevăzută

de legea penală; a exclude cheltuielile judiciare în mărime de 4995 lei salariul procurorului pentru 20 zile, 15,5 lei pentru întocmirea actelor procedurale și 74 621 lei cheltuieli de extrădare, care au fost încasate în bugetul de stat din contul inculpatului.

În argumentarea apelului declarat s-a invocat că:

- instanța de fond nu a dat o apreciere juridică corectă circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma aspectelor invocate;

- în cadrul dezbaterilor judiciare, avocatul părților vătămate a indicat că valoarea automobilului sustras de la xxxx constituie suma de 95 000 lei. Mai mult, în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești nu au fost administrate alte probe, care ar confirma cu certitudine că valoarea automobilului este de 105 000 lei;

- partea apărării a solicitat în cadrul dezbaterilor judiciare reîncadrarea acțiunilor pe epizodul dat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal - dobândirea ilicită prin înșelăciune și abuz de încredere a bunurilor în proporții mari, care aparțin xxxx, însă instanța de judecată fără a se pronunța asupra argumentelor apărării, în lipsa unor probe certe privind valoarea bunului sustras, a concluzionat greșit că prețul automobilului de model „Renault Scenic” cu nr/î COO 116, constituie suma de 105000 lei, condamnându-l neîntemeiat pe inculpat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal;

- instanța a admis neîntemeiat solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare sub formă de salariu al procurorului în sumă de 4995 lei pentru 20 zile, deoarece plata unor asemenea sume nu este prevăzută de legislația procesual-penală, plata salariului procurorului nu este inclusă în sumele care pot fi atribuite la cheltuieli judiciare în cadrul procesului penal, de aceea nu poate fi încasată din contul inculpatului în condițiile art. 229 Cod de procedură penală;

- soluția instanței de fond este neîntemeiată și în partea ce ține de obligarea inculpatului de a achita în bugetul de stat cheltuielile judiciare în sumă de 4995 lei, ce constituie salariul procurorului precum și cheltuieli judiciare în sumă de 15,5 lei pentru întocmirea actelor procedurale și 74621 lei cheltuieli de extrădare, deoarece acuzatorul de stat nu a prezentat în cadrul cercetării judecătorești careva documente justificative întru confirmarea cheltuielilor suportate în acest sens;

- sentința este nemotivată și sub aspectul individualizării pedepsei aplicate, fiindu-i stabilită o sancțiune prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei, nefiind acordată eficiența deplină criteriilor generale și speciale de individualizare a pedepsei prin prisma prevederilor art. art. 7, 61, 75, 76, 78, 79 Cod penal, numindu-i o pedeapsă inechitabilă, disproporțională faptei săvârșite, fără a lua în considerație circumstanțele concrete ce se referă la personalitatea inculpatului și care permit aplicarea unei pedepse sub limita minimă prevăzută de legea penală;

- instanța de fond nu s-a expus referitor la solicitarea de a fi stabilită o pedeapsă în condițiile art. 79 Cod penal și nu a argumentat motivul neaplicării unei pedepse sub limita minimă prevăzută de legea penală, deoarece la întreținerea inculpatului se află părinții pensionari, inapți de muncă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

4.1. Instanța de apel analizând argumentele apelului declarat în coraport cu circumstanțele cauzei stabilite și normele legale aplicabile în speță a considerat că, prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt ale infracțiunilor comise, a făcut o apreciere corectă a probelor prezentate, a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului, întemeiat a ajuns la concluzia că inculpatul Avornicița Victor a săvârșit infracțiunile imputate și a aplicat în privința acestuia pedeapsă penală echitabilă.

Colegiul a conchis că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate este demonstrată pe deplin prin cumulul de probe cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel și anume:

- declarațiile inculpatului, a părților vătămate xxxx și xxxx, a martorilor Popușoi Alexandru, Babei Nadejda, Axenti Maria și Brăguță Anatolie;
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21.10.2010 (f. d. 34-38 vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 23.10.2010 (f. d. 39-42, vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 25.10.2013 (f. d. 46-47, vol. I);
- procesul-verbal de examinare din 05.11.2013, a telefonului mobil de model „Samsung S3” cu nr. IMEI 354793050129164/01 (f. d. 48-49 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 05.11.2013, de la Popușoi Alexandru a biletului de amanet seria AB nr. 801029, eliberat la 09.09.2013 (f. d. 51-53 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 06.11.2013, de la lombardul „Deghest Finanțe” SRL (f. d. 55-60 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare din 06.11.2013, de la lombardul „Lădița de Aur” SRL (f. d. 63-70 vol. I);
- procesul-verbal de ridicare a automobilului de model „Renault Scenic”, cu numărul de înmatriculare C 00 116, (f. d. 140, vol. I);
- biletele de amanet seria AB nr. 801029 din 09.09.2013 și seria AC nr. 179995 din 09.09.2013, ridicate la data de 06.11.2013 de la Lombardul „Deghest Finanțe” SRL și, respectiv de la întreprinderea „Lădița de Aur” SRL.

Privitor la numirea pedepsei penale, Colegiul penal a conchis că instanța de fond, corect a aplicat prevederile legale și în conformitate cu art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea

celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, s-a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite de Avornicița Victor, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal a reținut că inculpatul a comis două infracțiuni grave și una deosebit de gravă, acesta nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, anterior nu a fost judecat, ca circumstanță care atenuază răspunderea în sensul art. 76 Cod penal a fost reținută recunoașterea vinei, iar circumstanțe care agravează răspunderea penală în sensul art. 77 Cod penal, nu s-au identificat.

Având în vedere cele elucidate, reieșind din totalitatea circumstanțelor stabilite, atitudinea inculpatului față de cele săvârșite, faptul că a recunoscut vina și totodată, ținându-se cont și de scopul pedepsei penale îndreptate spre restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, Colegiul penal a stabilit că instanța de fond corect a considerat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare, or, în prezent se comit cu o frecvență sporită infracțiuni similare ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială.

De asemenea, Colegiul a respins argumentele avocatului precum că acțiunile inculpatului greșit au fost încadrate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece instanța de fond corect a apreciat circumstanțele pricinii, a analizat și apreciat corect totalitatea de probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și anume, declarațiile părții vătămate xxxx, a martorului Brăguța Anatolie, care sunt pertinente, utile, coroborează cu celelalte probe analizate și apreciate de instanța de apel și confirmă vina lui Avornicița Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Colegiul penal nu a reținut argumentele apelantului precum că instanța de fond greșit a dispus încasarea de la inculpat a cheltuielile de judecată, deoarece solicitările procurorului au fost întemeiate și nu contravin legislației civile și penale.

Referitor la pedeapsa aplicată, Colegiul a precizat că, instanța de fond a ținut cont de circumstanțele pricinii, elucidând elementele cauzei în ansamblu, a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, precum și de consecințele acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Împotriva hotărârilor a declarat recurs ordinar avocatul Alexandru Șpac în numele inculpatului, invocând prevederile art.427 alin. (1) pct.6) și 13) Cod de procedură penală, cu solicitarea casării acestora și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie încadrate în baza art. 186 alin. (2) și art. 190 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate, pe motiv că în Codul penal au fost modificate mai mult de 200 de articole care stabilesc amendă pentru diverse tipuri de infracțiuni și în legătură cu modificările unității convenționale, acțiunile inculpatului necesită a fi recalificate.

Pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal a înceta procesul penal, deoarece acțiunile inculpatului constituie contravenție și în legătură cu expirarea termenului de prescripție de a înceta procesul contravențional.

6. Referință pe marginea recursului a depus procurorul prin care a precizat că, motivele indicate de avocat nu au fost invocate în instanța de apel și în aceste circumstanțe recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limita temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și formulate în cererea de recurs.

Așadar, analizând textul recursului declarat, Colegiul reține, că recurentul îl întemeiază prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) și 13) Cod de procedură penală, care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; sau a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.*

Verificând decizia recurată în coraport cu materialele cauzei, Colegiul reține, că instanța de apel examinând apelul declarat în prezenta cauză, a cercetat probele administrate la dosar, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, fiind audiat suplimentar inculpatul și astfel, ținând cont de prevederile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța a evaluat just probele în corespundere cu

cerințele art. 101 al aceluiași Cod, din punct de vedere al pertinentei, concludenții, utilității, veridicității și coroborării reciproce, corect ajungând la concluzia, că vina inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate și-au găsit confirmarea.

În viziunea Colegiului lărgit, instanța de apel și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat, iar autorul recursului, de fapt, nu aduce careva argumente noi, ce ar combate concluzia instanțelor de judecată privind corectitudinea încadrării acțiunilor lui Avornicița Victor în baza normelor de drept pentru care a fost condamnat.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că, instanța de apel a respectat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, pronunțându-se motivat asupra argumentelor esențiale ale apelului, ceea ce exclude prezența temeiului pentru recurs invocat și prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Tot aici, Colegiul făcând referire la argumentele recurentului menționează că, soluția instanței de apel privind menținerea condamnării inculpatului în baza art. 186 alin. (5) și art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, este una motivată și corectă, pe motiv că vinovăția acestuia a fost confirmată prin cumulul de probe administrate și verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv, fiecare probă fiind apreciată conform art. 101 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul respinge și argumentul precum că fapta încriminată în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal constituie contravenție și urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție, deoarece atât instanța de fond cât și cea de apel corect au constatat că, prin acțiunile sale intenționate Avornicița Victor, prin înșelăciune a însușit ilegal de la xxxx suma totală de 2 750 euro, care conform cursului oficial al BNM, la data comiterii infracțiunii constituia suma de 47 076,755 lei, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

În concluzie, instanța de recurs reține că vinovăția inculpatului pe fiecare capăt de învinuire a fost confirmată prin ansamblul probelor administrate, iar argumentele invocate de inculpat și avocatul acestuia atât în apel, cât și în cadrul ședințelor instanței de apel au fost minuțios analizate și combătute potrivit deciziei recurate, pentru care motiv instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiate argumentele recurentului indicate în pct. 5. din prezenta decizie.

7.1. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit dispozițiilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece cauza și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Astfel, instanțele anterioare corect au stabilit starea de fapt, just încadrând acțiunile inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i acestuia o pedeapsă în limitele sancțiunii în vigoare la data săvârșirii faptei, însă hotărârea

atacată urmează a fi parțial casată dat fiind faptul, că au survenit modificări în Codul penal.

Din conținutul hotărârilor judecătorești rezultă că Avornicița Victor a fost condamnat inclusiv și pentru dobândirea ilicită de la xxxx a automobilului de model „Renault Scenic”, cu numerele de înmatriculare C OO 116, anul fabricării 2006, la prețul de 105 000 lei, infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal (red. 2009). Valoarea bunurilor dobândite ilicit ca semn calificativ al componentei de infracțiune, care prevede răspunderea pentru dobândirea de bunuri în proporții deosebit de mari, se determină ținându-se seama de mărimea unității convenționale de amendă stabilită de legislație la momentul săvârșirii infracțiunii.

Conform art. 64 alin. (2) Cod penal (red. 2009), valoarea unității convenționale de amendă la momentul comiterii escrocheriei de către inculpat (septembrie 2013), constituia 20 lei. Potrivit art. 126 Cod penal (red. 2009), proporții mari se considera valoarea bunurilor materiale sustrate, care la momentul săvârșirii infracțiunii depășea 2 500 unități convenționale.

Potrivit sentinței valoarea prejudiciului cauzat xxxx, constituia 105 000 lei, adică 5250 unități convenționale. Astfel, la data condamnării lui Avornicița Victor (25.03.2016), încadrarea juridică a acțiunilor dânsului, era corectă, deoarece valoarea bunurilor dobândite depășea 2500 unități convenționale.

Ulterior, prin Legea nr. 207 privind modificarea și completarea unor acte legislative din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016, valoarea unității convenționale a fost majorată de la 20 la 50 lei, iar proporții deosebit de mari în conformitate cu modificările operate la art. 126 alin. (1¹) Cod penal, se consideră valoarea bunurilor dobândite care depășește 40 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, iar conform alin. (1) se consideră proporții mari valoarea bunurilor dobândite care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

La momentul săvârșirii escrocheriei (septembrie 2013), potrivit Hotărârii Guvernului nr. 951 din 20.12.2012, în vigoare 25.11.2011, salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2013, a fost stabilit în mărime de 3 850 lei și pentru a constitui proporții mari, prejudiciul cauzat trebuie să depășească suma de 77 000 lei, iar proporții deosebit de mari - 154 000 lei și prin urmare, reieșind din faptul că, prejudiciul cauzat părții vătămate este de 105 000 lei, potrivit modificărilor operate la art. 126 alin. (1) Cod penal, acestea constituie proporții mari și astfel, se impune soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatului din prevederile art. 190 alin. (5) în cele ale art. 190 alin. (4) Cod penal.

Prin urmare, a intervenit o lege penală mai favorabilă inculpatului, care, potrivit art. 10 Cod penal, are efect retroactiv și se răsfrânge asupra persoanelor care

au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa.

Totodată, Colegiul menționează că, în conformitate cu prevederile art. 10¹ alin. (7) Cod penal, în cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanța de judecată, soluționând chestiunea privind executarea hotărârii respective, va recalifica fapta și va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancțiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menține pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

Astfel, având în vedere că, pedeapsa aplicată inculpatului de către instanțele anterioare este de 8 ani închisoare, mai mică decât maximul pedepsei prevăzute de sancțiunea art. 190 alin. (4) Cod penal, care este de 10 ani închisoare, Colegiul penal lărgit va menține pedeapsa stabilită de către instanțele de fond.

Mai mult, Colegiul penal lărgit menționează că, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, se clasifică ca o infracțiune gravă și ca urmare, instanța de recurs conchide că, inculpatul urmează să își execute pedeapsa penală stabilită în penitenciar de tip semiînchis, deoarece conform art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că, la stabilirea pedepsei inculpatului urmează a fi aplicate prevederile art. 84 alin. (1) și alin. (3) Cod penal, odată ce acesta este declarat vinovat de săvârșirea a trei infracțiuni fără să fi fost condamnat pentru vreuna din ele.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Alexandru Șpac în numele inculpatului, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016 și sentința Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 25 martie 2016, în cauza penală în privința lui Avornicița Victor, în partea condamnării pe art. 190 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această privință, după cum urmează:

- acțiunile lui Avornicița Victor se reîncadrează din prevederile art. 190 alin. (5) Cod penal în cele ale art. 190 alin. (4) Cod penal, stabilindu-i 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- se menține condamnarea inculpatului în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, cu aplicarea pedepsei de 7 (șapte) ani închisoare și în baza art. 190 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități în domeniul gestionării mijloacelor financiare și a bunurilor pe un termen de 1 (unu) an.

Conform art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Avornicița Victor a-i stabili pedeapsa definitivă de 8 (opt) ani 6 (șase) luni închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 (cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie 10 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități în domeniul gestionării mijloacelor financiare și a bunurilor pe un termen de 1 (unu) an- pedeapsă care urmează a fi executată în temeiul art. 84 alin. (3) Cod penal, de sine stătător.

Termenul executării pedepsei pentru Avornicița Victor se calculează din 14 martie 2017, cu deducerea duratei deținerii în stare de arest preventiv și a pedepsei executate de la 08 mai 2015 până la ziua pronunțării prezentei hotărâri.

În rest, se mențin dispozițiile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la 04 aprilie 2017.

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun